

HUIS VAN DE WIJK

LYDIA

Uit het oog, niet uit het hart

Lydia krabbelt op!

40 jaar Buurthuis Lydia

Dansen maakt gelukkig

Wat is er te doen in Lydia

Pompoensoep

Café Welling boekbespreking

Deze krant is een uitgave van het Huis van de Wijk Lydia. Oplage: 15.000 (5 x per jaar)

Redactie: Dédé Brouwer (DB), Marijke Gerritsma (MG), Jose Helmers (JH) Mitchy Leimena (ML), Renée van Kempen (RvK), Joris Marsman (JM), Carla Pekaar (CP) en Mechtild Rietveld (MR).

Vormgeving: Onno Bakker

Foto's: Archief Lydia (tenzij anders aangegeven)

Drukkerij: Rodi Rotatiedruk

Redactie: krant@huisvandewijklydia.nl

Advertenties:

advertentie@huisvandewijklydia.nl

Geen krant ontvangen? Vraag 'm aan via huisvandewijk.lydia@combiwel.nl

Huis van de Wijk Lydia

Roelof Hartplein 2a, 1071TT

T: 020-6629497 (van 12-16 uur)

E: info@huisvandewijklydia.nl

I: huisvandewijklydia.nl

De redactie van de wijkkrant bestaat vrijwel geheel uit vrijwilligers. De weergegeven meningen hoeven niet overeen te komen met die van de redactie.

Volgende krant: 12 april

Kopij inleveren vóór: vrijdag 26 februari

Voor actuele informatie over Huis van de Wijk Lydia kunt u ook terecht op de website: www.huisvandewijklydia.nl.

Daar vindt u ook het digitale archief van deze krant en de mogelijkheid om u aan te melden voor de digitale nieuwsbrief.

Als u het leuk vindt om informatie te vergaren, een kort artikel te schrijven, te fotograferen, of wellicht ervaring heeft met redactiewerk, dan willen we u graag spreken! Laat het ons weten via redactie@huisvandewijklydia.nl



Bij de voorkant: De ganzen van de Reynier Vinkeleskade snakken naar wat lentegroen.

Actueel

Uit het oog, maar niet uit het hart	3
Lydia krabbelt op	4
40 jaar Buurthuis Lydia	5
Dansen maakt gelukkig	6
Textieldrukken: een zelfbedrukte tas	7
Ingezonden oproep: Wie kent deze schilderes?	7
Activiteiten Wat is er te doen in Lydia (en elders)?	8
Lydia kookt pompoensoep met knolselderij	9
Cultuur in de buurt	
Stedelijk Museum: Surinaamse School	10
Stedelijk Museum: Small World Real World	10
Rijksmuseum: Tentoonstelling over slavernij	10
Rijksmuseum: Tulpenboek Collectie Six	11
Muziek: Marcel Worms speelt door	11
Boekbespreking	
Café Welling sedert 1901	12
Buurt	
Schoolplein wordt Buurttuin	13
Wennen aan brieven, verslag Vluchtelingenwerk	14
Wat kost nu eigenlijk een biologische tomaat?	15
Tuinploeg Lydia	15
Burgerparticipatie, stap omhoog...	16
Bestemmingsplan Museumkwartier/Valeriusbuurt	16
Natuur en milieu	
Een vogelhuis	17
De Blauwe schicht	18
GroeneBuurten: Tegels in uw tuin (deel) beu?	19
GroeneBuurten: Groene handen?	20
De Februaristaking	20
Denksport	
Dammen, Schaken, Bridge (en de oplossingen)	21
Column	
Denkend aan Oud-Zuid: Allemaal	22
Annonces	22
Toen en Nu	
De taxussen voor Huize Lydia	23

Uit het oog, maar niet uit het hart

Opnieuw kreeg Nederland te maken met een strenge lockdown. En hoewel er hoop gloort in de vorm van vaccinaties zijn we er nog niet.

Door een besmettelijke variant uit het Verenigd Koninkrijk is het nog niet mogelijk de teugels te laten vieren. Voor Lydia betekent dit – helaas – dat we nog steeds niet kunnen beginnen, terwijl iedereen staat te popelen van ongeduld. We beloven u dan ook dat, zodra het weer mag, we het groots gaan aanpakken.

We weten nog niet precies hoe, maar dat we iets gaan doen staat als een paal boven water. We verheugen ons erop om het 'tijdperk corona' achter ons te kunnen laten. Daar denkt u vast net zo over.

Vol energie en goede moed
Lydia zelf is op de goede weg. Sinds het fantastische besluit van stadsdeel Zuid-bestuurder Flora Breemer om ons als Huis van de Wijk groen licht te geven, is er veel gebeurd. Veel voormalige huurders hebben contact met ons gezocht en kunnen niet wachten weer te gaan starten met hun taallessen, yoga bijeenkomsten, schildercursussen en diverse andere activiteiten. En met nieuwe partijen zijn we in gesprek. Als alles doorgaat kunnen we met recht zeggen dat Lydia gaat bruisen. Zo zal Buurtbuik bij ons wellichts een gratis maaltijd verzorgen voor een grote groep Amsterdammers die dit nodig hebben, en voor een even zo grote groep buurtbewoners die het leuk vinden een vorkje

mee te pikken. Zo zorgen we ervoor dat iedereen mee kan doen.

In de startblokken
We kunnen nog niet alles vertellen, want met veel partijen zijn we nog in gesprek. Maar dat het ons gaat lukken staat vast. Na de lockdown gaan we met veel nieuwe, frisse energie weer beginnen.

Verder zijn we blij met de bereidheid van buurtbewoners Mechtild Rietveld en Renée van Kempen om ons redactieteam te komen versterken. En met de komst van Onno Bakker, de nieuwe vormgever van deze krant.

Ik wens iedereen van Lydia het allerbeste.
Marijke Gerritsma,

Nieuwe buurtwerker
Marijke zal op de achtergrond nog betrokken zijn bij enkele Lydia-projecten, maar heeft onlangs haar taken als buurtwerker en coördinator bij Lydia overgedragen aan José Helmer. Zij zal zich in de volgende krant aan u voorstellen. De redactie van deze krant heet José van harte welkom!



Lydia krabbelt op

Een jaar geleden protesteerden wij als buurtbewoners, vrijwilligers, cursisten en docenten nog heftig tegen het feit dat Combiwel alle buurthuisactiviteiten wilde beëindigen.

Nu werken we inmiddels gebroederlijk samen met Combiwel om de leegstand en het financiële tekort van ca. € 40.000 weg te werken. Het kan verkeren! Deze kanteling is mede bewerkstelligd doordat we hebben 'onderhandeld' met behulp van de methode de Nieuwe Route die het stadsdeel ons aanreikte. Via dat traject hebben wij samen met Combiwel een plan voor de doorstart van Lydia opgesteld. Dat plan is op 2 december 2020 goedgekeurd door het stadsdeel. Sindsdien zijn we daarmee volop aan de slag gegaan.

Dankzij vele vrijwilligers

De slapende Vereniging van Vrienden en Vriendinnen van van Buurthuis Lydia (VVVL) is weer wakker gekust en vormt het juridische jasje voor bovengenoemde actievoerders. Voor 2021 heeft de vereniging inmiddels een Samenwerkingsovereenkomst getekend.

Alleen de bovenzaal

Combiwel blijft vooralsnog alle ruimtes van Lydia verhuren, maar heeft voor het Huis van de Wijk alleen de Bovenzaal nodig. We hebben nu met Combiwel afgesproken hoe we samen op zoek gaan naar nieuwe 'gebruikers' van de overige ruimtes om een hogere bezettingsgraad te realiseren. Allereerst vragen we natuurlijk iedereen, die eind 2019 noodgedwongen is vertrokken, of men weer wil terugkeren. Voor het beheer en het onderhoud hebben we nieuwe afspraken gemaakt, de ruimtes zullen stap voor stap worden opgeknapt. Lydia kan alleen voortbestaan dankzij de inzet van de vele vrijwilligers. De nieuwe organisatiestructuur is daarop aangepast. En – niet onbelangrijk – er is een sluitende financiële begroting geproduceerd.

Tot zover de plannen, maar zijn er al resultaten te melden?

Transparant en kostendekkend

We zijn een eind op streek met de besprekingen over de verhuur van het kantoor en de spreekkamer aan passende partners en hopen dit binnenkort af te kunnen ronden. Daarmee is dan gelijk een deel van het financiële tekort gedekt. Een ander deel komt uit de gebruikersbijdragen. Die blijven voor 2021 ongewijzigd, maar we houden ons nu strikt aan de regels. We willen voortaan namelijk transparant en kostendekkend werken. Het afwijken van de toch al heel lage maatschappelijke tarieven wordt niet

langer toegestaan. Dat betekent voor veel gebruikers per 1 januari 2021 toch een kleine prijsstijging.

Nieuwe initiatieven

De verwachting is dat die prijsverhoging aanvaardbaar is en in het belang van het voortbestaan van Lydia. Bovendien melden zich tot onze vreugde spontaan ook een paar eerste nieuwe initiatieven die ons inziens goed in Lydia passen. We zijn met hen in overleg en zullen in de volgende wijkkrant hierover nader berichten.

De doorstart is op gang maar er is nog ruimte die niet wordt benut. Dus als u een leuke activiteit wilt starten en op zoek bent naar een sfeervolle en billijk geprijsde ruimte, kom dan eens praten of stuur een mail naar vvlvlydia@huisvandewijklydia.nl

Namens de VVVL,
Joris Marsman en Agaath Kruyswijk.

Is de koelkast leeg of
de koffie op?

Maak een praatje of regel hulp!
Wij zitten er klaar voor!

020 7670031
ma t/m vr
10-16 uur



Voor Elkaar
in Amsterdam



voorelkaarinamsterdam.nl

40 jaar Buurthuis Lydia

Als je 40 jaar wordt, sta je wel eens stil bij de tijd die achter je ligt. Om daarna te beseffen dat je nog heel wat 'leven' voor je hebt, als het goed is. Wel, dat lijkt bij Buurthuis Lydia aan het Roelof Hartplein het geval.

Een stevige toekomst ligt in het verschiet, dankzij de inzet van de Vereniging Vrienden en Vriendinnen van Lydia! De strijd culmineerde in 2019 en met resultaat. Waar stond Buurthuis Lydia 40 jaar geleden, wat is er gebeurd en hoe kan het verder gaan?

Thea Geurtsen was 31 jaar buurthuiscoördinator en is sinds 2015 met pensioen. Ze blikt met al haar ervaringen terug op een toch wel bewogen geschiedenis van het buurtwerk. Een caleidoscoop aan afkortingen, wisselingen van stichtingen, gemeen-

telijke afdelingen, stadsdeelraden, reorganisaties en vooral bezuinigingen uit alle hoeken en gaten, tuimelen over elkaar heen in haar verhaal.

Een verbazingwekkend verslag

Thea voert ons langs allerlei activiteiten die in de loop van 40 jaar zijn ontstaan dan wel weer zijn veranderd. Dat gaat van ouderenwerk naar vrouwenwerk met een heuse wekelijkse exclusieve vrouwendag. Ook migrantenwerk, tienerwerk, algemeen volwassenenwerk, jongerenwerk. Maar zie ook de veerkracht van uw buurtgenoten die sterk betrokken zijn bij de buurthuisactiviteiten. En die van de professionals, zoals Thea en haar opvolgers: collega's, die samen



'Lydia bezet' dateert van 1987. ↑ De actie was gericht tegen de BOZA (Buurthuizen Oost en Zuid Amsterdam). Nadat Lydia in 1985 betaalde beroepskrachten kreeg, werd daar in 1987 alweer op bezuinigd.

optrokken met de vrijwilligers om Huis van de Wijk Lydia, zo heet het alweer jaren, niet alleen te behouden maar er ook een toekomstbestendig, nóg bruisender centrum van te maken. Na alle ellende van het virus, moet dat dit jaar gaan lukken! MR

Lees het uitgebreide verhaal van Thea Geurtsen op www.huisvandewijklydia.nl



Altijd gebleven: de levendigheid in Lydia! Zoals bij dit wekelijkse Wijkcafé, zo'n 10 jaar geleden. Foto: Thea Geurtsen.

Dansen maakt gelukkig

Als muziek en dans je grootste passie is, dan is het fantastisch om twee keer in de week in Huize Lydia te mogen dansen met de mensen uit de buurt. Dat geldt zéker voor Sonny Zichem:

“Via de wijkkrant heb ik contact gezocht om danslessen te kunnen geven en dat lukte meteen. Het bereik is enorm! Iedereen is enthousiast en we genieten van de muziek die met veel zorg is uitgezocht. Bijzonder is dat wij lang voor het uitbreken van het Covid-19 virus al corona-vrij dansten, dat wil zeggen: we dansen rock&roll altijd individueel, maar wel in groepsverband.

Betere conditie

De voordelen van individueel dansen zijn enorm: het geeft energie, soepele spieren, een betere weerstand, verbeterde bloeddruk en bovendien extra plezier en genot. Ik kan er nog wel wat opnoemen: dansen bevordert een goede nachtrust, geeft extra lucht en het verbetert ook de conditie, maakt slank.

Verbinding

Bovendien activeert het de hersenen, geeft meer vertrouwen, vertraagt het ouderdomsproces, biedt mensen

perspectief, en verbindt mensen met elkaar op een prettige manier. Als dát geen goede redenen zijn om te gaan dansen!”

Positieve uitstraling

Sonny vindt het een uitdaging om, zodra het weer mag van de overheid, elke week danslessen te kunnen verzorgen en hij geniet van de positieve uitstraling vanuit de groep. Desgewenst geeft hij ook dansles op locatie.

Inschrijving

Schrijf je nu al in voor de nieuwe danslessen op dinsdagmiddag van 13 tot 17 uur en op donderdagavond van 19.30 tot 22 uur. Vooraf aanmelden is noodzakelijk in verband met het toegestane aantal deelnemers: sonnyzichem@hotmail.com, of stuur een bericht naar 06-55503339. ML



Textieldrukken: een zelf-bedrukte tas

David Pijlman, begeleider van de dinsdagmiddag Inloopgroep bij Lydia vroeg of er belangstelling was voor een workshopmiddag textieldrukken op linnen tassen.

Motiefsjablonen

Er werd enthousiast op gereageerd. Op een donderdagmiddag in december werd door Baukje Duin, die de workshop gaf, uitgelegd hoe je met behulp van letter- en motiefsjablonen, kwasten en penselen met kleurige inkt de tassen kunt bedrukken.

Uniek exemplaar

De technische aanwijzingen werden snel begrepen en er werd in een goede sfeer hard en geconcentreerd gewerkt. Het resultaat was verrassend: iedereen had een eigen idee op de tas uitgewerkt en dat maakte elk exemplaar uniek. Zowel Baukje als de deelnemers hebben dit ervaren als een fijne middag, vooral ook door het (her)ontdekken van de eigen creativiteit! Dat vraagt om méér.

Nu staat er weliswaar een volgende workshop in de planning, maar daar kan pas een datum voor worden gekozen als de corona-omstandigheden dat toelaten. We houden u op de hoogte.



Oproep



Ingezonden bericht

Op de stoep

Oproep aan de bewoners van de Reinier Vinkeleskade en omgeving: Op een stralende maandagochtend in september fietste ik over de Reinier Vinkeleskade. Niet ver van de Beethovenstraat, rond nr. 39 stond op de kade een dubbeldikke rij schilderijen op de stoep. Met een man er naast.

Vuilniswagen

Hij zei de doeken te hebben gered van de vuilniswagen en wist niet van wie ze waren. Nieuwsgierig geworden belde ik aan bij een willekeurig huis en hoorde dat de schilderijen van een mevrouw waren die in een verzorgingshuis is gaan wonen. Ik fietste door en toen ik half uur later weer langs kwam was er sprake van een oploopje. De doeken waren bijna allemaal ingeladen en meegenomen door passanten. Tja, alles beter dan naar de vuilnis dacht ik. Er stond nog één groot donker schilderij van 1,40 x 1m, waarop een voorstelling van een man met een schepje, zittend

op een strand met een zwarte vogel op een put. Zie de afbeelding. Ik vind het bijzonder van sfeer en nam dit laatste schilderij mee op de trapper van mijn fiets. Het hangt inmiddels prominent in de huiskamer en het wordt steeds mooier.

Wie kent deze schilderes?

De signatuur is een N met een streepje eronder. Het kan ook LN zijn. Ik zou heel graag in contact komen met deze bijzondere schilderes of met mensen die haar hebben gekend en mij kunnen vertellen waar zij nu woont. Bij voorbaat dank!

Pip Kelting, buurtbewoonster.
Reacties graag naar de redactie van deze krant of naar pip.kelting@gmail.com

Wat is er te doen in Lydia?

Wegens de coronamaatregelen blijft het nog onzeker of alle activiteiten weer kunnen doorgaan als vanouds.

De meeste docenten en begeleiders hebben hun vaste cursisten ingelicht.

In dit overzicht staan wel de activiteiten, maar nog niet de vaste dagen en tijdstippen genoemd. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de vermelde contactpersoon.

HvdW Lydia

- Alegria koor**
Info: Roelie Stammis
roelie.stammis@gmail.com
- Aquarelleren**
Info: Marijke Thunnissen
020-6939409/ 0619734110
marythun@telfort.nl
- Begeleid bridgen & Bridgecursus**
Info: Guido Bakker | 06-17145400
gji.bakker@hetnet.nl
- Bridgedub 'Lybri'**
Info: Dini de Braal | 020-7703659
dini_de_braal@zonnet.nl
- Ceroc dansles en vrij dansen**
Info: info@ceroc.nl
- Country-line**
Info: Marjan Bakker
marjanbakker1672@hotmail.com
- Dansen is gezond**
Info: Kati Kertész
samiszen@gmail.com
- Douce France**
Info: Irka Potsdammer
(2 wekelijks) | irkapots@xs4all.nl
- Engels conversatie A2/B1/B2**
Info: Hilde de Wilde-de Jong
020-6768272
hildedejong47@hotmail.com
- Essentrics**
Info: Geertje Bakker |
gmbakker21@hotmail.com
- Feldenkrais**
Info: Farida Braam | 06-27920315
fbra.feldenkrais@gmail.com
- Inloop en meer - Actenz**
Info: David Pijlman
D.Pijlman@ggzingeest.nl

- Italiaans beginners & Italiaans groep A/B/C/D**
Info: Vittorio Catalamessa |
06-27272664 | vfmcant@xs4all.nl
- Jazz ballet voor volwassenen & Klassiek ballet voor volwass.**
Info: Gerry Wisman | 020-6944419
- Kroatisch beginner**
Info: Suzi Kozic | ena@chello.nl
- Kunstgeschiedenis lezingen**
Info: Michel Didier
mdidier@tijdruimte.nl
www.tijdruimte.nl
- La Chansonnette koor**
Info: Irka Potsdammer
(2 wekelijks) | irkapots@xs4all.nl
- Meditatie en opruimen in huis**
info: huisvandewijk.lydia@combiwel.nl
- Mindfulness**
Info: Annemarie van den Bogaard
020-4213279 of 06-20829560
- Modeltekenen 'Lunchposes'**
Deelnemen na contact
Info: Sheila Kotkin
skotkin@yahoo.com
- Naailles voor 55+**
Info: Truus Lieverdink
06-22827707
truuslieverdink@gmail.com
- Nederlands les beginners & Nederlandse conversatie**
Info: Simon van der Linden |
maas2013h@live.nl
- Nederlands voor Italianen**
Info: Clara Zaaijer
clara.italiaanseles@hotmail.com
- Open Poëziepodium**
laatste vrij vd mnd
www.poezie-podium.nl

- Peuteropvang De Vuurvogel ma t/m vr | 8.30-13.30**
Info: Combiwel 020-5754700
Ingang Bronckhorststraat 3
- Pilates & Pilates-Yoga**
Info: Geertje Bakker | 06-16976093
gmbakker21@hotmail.com
- Podium Lydia Jazz**
laatste zondag van de maand
- Portrettekenen**
Info: Len Castelein | 06-29118172
- Rock & Roll dansles**
info: huisvandewijk.lydia@combiwel.nl
- Roelof Hartkoor**
Info: keers@xs4all.nl
- Schaken Caïssa & Schaken Caïssa kinderen**
Info: caïssa@caïssa-amsterdam.nl
- Socratisch Café** | Info:
www.socratischcafenederland.nl
- Tai Chi**
Info: Jaap van Ruller | 020-6239345
vanrullerja@cs.com
- Tekenen en Schilderen**
Info: Els de Does | 06-23516626 |
e.de.does@freeler.nl
- Tekenen & Schilderen**
Info: Sandra Kruisbrink |
06-25320152
sandrakruisbrink@xs4all.nl
- Tekenen en schilderen 55+**
Info: Dirk Moons | 06-51680269
dirk.moons@zonnet.nl
- Theater uitgaanclub 55+**
1x per 2 mnd | Info: helenjan-sen46@hotmail.com | 020-6126193
- Theatergroep Lydia**
info: Pip.kelting@gmail.com

- Toriba dans**
Info: To Elting | 06-12507197
telting@kpnplanet.nl
- Vioolles**
Info: Kostas Soreskou
06-87892799 en 06-23288045
konstantinsoureskou@hotmail.com
- Volksdansen 55+**
Angela Reutlinger 020-6719632
a.reutlinger@tiscali.nl
- Vredescafé**
Info: s.eshuis@planet.nl
- Wandelen 5-7 km**
Info: Thea Geurtsen
geurtsen.thea@gmail.com
- Werkgroep taarten bakken**
info: huisvandewijk.lydia@combiwel.nl
- HvdW De Havelaar**
- Tai Chi**
Info: Joost van Rooij | 06-10416322
j.m.van.rooij@gmail.com
- HvdW De Pijp**
- Conversatieles Spaans**
Over Spaanse kunst en literatuur
Info: Irene van de Mheen
spaans.ivdm@gmail.com
- Kunstgeschiedenis**
Info: Saskia Douma 06-42087097
- Pilates alle niveaus**
Marijse Binsbergen 06-24555590
m.e.binsbergen@gmail.com
- Franse les 1**
Info: Susan Coueignas
susan.coueignas@gmail.com
- Franse taal en cultuur**
Info: e.spataro1@chello.nl

Sporthal De Pijp

Hatha Yoga
Info: Vera Boon | 020-612 38 42
vera.boon@hetnet.nl

Oud-katholieke kerk

Meditatie zen groep
Info: Vera Boon | 020 – 612 38 42
vera.boon@hetnet.nl

De Coenen

Computerles met Ewoud
Info: info@decoenen.com

Vereniging 'Ons Amsterdam'
Info: Dini de Braal | 020-7703659
dini_de_braal@zonnet.nl

Locaties

- Huis van de Wijk Lydia**
Roelof Hartplein 2a
1071 TT Amsterdam
- Huis van de Wijk de Pijp**
Tweede van der Helststraat 66,
1072 PG Amsterdam
- Huis van de Wijk de Havelaar**
Douwes Dekkerstraat 2
1053 SX Amsterdam
- De Coenen**
J.M. Coenenstraat 4
1071 WG Amsterdam
- Oud-Katholieke Kerk**
Pieter Baststraat 3
1071 TV Amsterdam
- Sporthal de Pijp**
Lizzy Ansinghstraat 88
1072 RD Amsterdam

Meer info ..

Zie voor meer en meer actuele informatie de website huisvandewijklydia.nl en klik op 'ACTIVITEITEN'.

Wereldsoep: pompoensoep met knolselderij

De keukenactiviteiten bij Lydia liggen al sinds de eerste lockdown stil. Met enige improvisatie verscheen toch nog in elke krant een thuisbakrecept. Hoe nu verder?

Een telefoontje naar Jeannette Seret (die in een ver Gronings dorp woont en toen het nog kon wekelijks naar Amsterdam afreisde om in Lydia een heerlijke soep te bereiden) leverde een verrassende reactie op:

“Ik heb veel aan jullie gedacht hoor! Mooie herinneringen maken het leven in deze geïsoleerde tijden ook waardevol. Want er is een toekomst. De stilte hier in ons dorp wordt door kleine dingen plezierig gemaakt: we blijken ineens aardige burens te hebben voor het praatje over de heg op 1,5m afstand. Ik maak een ontdekkings-tocht naar oude recepten met lokale producten.

Ook fijn, omdat het een milieubijdrage kan leveren. Ik verveel me niet, kom soms tijd tekort, terwijl ik toch meer ruimte thuis heb nu ik niet naar Amsterdam reis. Ik hoop jullie spoedig weer te zien in goede gezondheid!”

- Pompoensoep met knolselderij**
Ingrediënten (6 pers.):
- 1,25 kilo ronde oranje pompoen (Hokkaido) niet schillen, wassen, in stukken snijden (gaat iets makkelijker na inprikken met vleesvork en 5 min in magnetron, of koop voorgesneden pompoen bij de super) en pitten verwijderen
 - 150 g knolselderij, schoonmaken en in stukjes snijden
 - 1 ui gesnipperd
 - 2 eetlepels zonnebloemolie
 - 1 laurierblad
 - 1½ eetlepel kerriepoeder
 - 1½ liter groentebouillon (= 3 blokjes)
 - zout, peper
 - 3 eetlepels fijngesneden

- peterselie of selderijblad
- crème fraîche
 - Ook nodig: staafmixer of blender

- Bereidingswijze:**
- Olie verhitten.
 - Ui met laurierblad hierin glazig bakken.
 - Kerriepoeder toevoegen en even meebakken. Knolselderij- en pompoen- stukjes even meebakken.
 - Bouillon toevoegen. Aan de kook brengen.
 - Deksel erop en zachtjes laten koken tot de groenten gaar zijn (ca. 25 min.)
 - Laurierblad verwijderen.
 - Soep pureren en serveren in een kom.
 - Naar smaak crème fraîche toevoegen



Stedelijk Museum



Armand Baag: *Familiopret Baag* (1989)

Surinaamse School. Schilderkunst van Paramaribo tot Amsterdam.

Met deze tentoonstelling viert het Stedelijk de Surinaamse schilderkunst. Ruim 100 kunstwerken van 35 kunstenaars onthullen thema's en verhaallijnen die ten grondslag liggen aan de schilderkunst in de periode van ca. 1910 tot midden jaren '80. Verbeelding van de eigen geschiedenis, spiritualiteit en het alledaagse leven spelen een rol in deze kunstwerken. Sommige kunstenaars bedreven gelijktijdig met hun artistieke werk sociaal-maatschappelijk en politiek activisme ter bevordering van een (cultureel) zelfstandig Suriname. Ook het werk van kunstenaars die lange tijd in Amsterdam werkzaam zijn geweest, zoals Armand Baag en Quintus Jan Telting, wordt uitgebreid gepresenteerd in 'Surinaamse School'. In het jaar waarin Suriname 45 jaar onafhankelijkheid viert, herinnert de

tentoonstelling ook aan de gedeelde geschiedenis met Nederland. Door de langdurige Nederlandse koloniale overheersing was er bijvoorbeeld gebrek aan (bevoegd) kunstonderwijs in eigen land en waren kunstenaars lange tijd aangewezen op Nederland om hun kunstopleiding te vervolgen. Veel kunstenaars zijn daarna permanent of tijdelijk naar Suriname teruggekeerd. Zo vervolgde Jules Chin A Foeng zijn opleiding in Nederland en stimuleerde bij terugkomst in Suriname het surinamisme in zijn werk en kunstonderwijs. Het is voor het eerst dat het Stedelijk kunst toont van een cultuur die al zo'n honderd jaar met de Nederlandse samenleving is verbonden. De grote groep Nederlanders van Surinaamse afkomst zal deze welverdiende aandacht van het Stedelijk voor deze kunstenaars kunnen waarderen. Nog te zien t/m 31 mei. DB



El Anatsui: *In the World But Do't Know the World* (2009)

Small World Real World

Ter gelegenheid van 125 jaar Stedelijk Museum is in de IMC Erezaal van het Stedelijk een speciale presentatie te zien. Met de tentoonstelling Small World Real World, die voor een belangrijk deel uit de eigen collectie is samengesteld, geeft directeur Rein Wolfs aan hoe hij in de toekomst met de collectie van het Stedelijk denkt om te gaan. Het Stedelijk speelt internationaal een belangrijke rol op het gebied van hedendaagse kunst en vormgeving. Maar de collectie wordt in grote lijnen gevormd door kunstwerken van Europese en Noord-Amerikaanse, witte, manne-

lijke makers. Het overgrote deel van de wereld is niet vertegenwoordigd. De tentoonstelling Small World Real World stipt mogelijkheden aan om daar verandering in te brengen en laat kunstwerken zien die de toon zetten voor de nieuwe bredere koers, met meer kunst van makers van kleur en van vrouwelijke kunstenaars, met andere verhalen en nieuwe beeldtalen. Er zijn werken van onder meer Etel Adnan, Remy Jungerman, Willem de Rooij, Abdoulaye Konaté, Simnikiwe Buhlungu, Yulia Tsvetkova, Klara Lidén, Kazimir Malevich, El Anatsui en Don Yaw Kwaning. Nog te zien t/m 21 februari. DB

Rijksmuseum

Tentoonstelling over slavernij

Slavernij is een wezenlijk onderdeel van de Nederlandse geschiedenis. Met deze tentoonstelling richt het Rijksmuseum voor het eerst de blik op slavernij in de koloniale periode in zowel Brazilië, Suriname en het Caribisch gebied, als in Zuid-Afrika en Azië. De tentoonstelling Slavernij laat tien waargebeurde, persoonlijke verhalen zien over mensen die in slavernij leefden. En over slavenhouders, mensen die zich verzetten en mensen die in



Anoniem: *Slaven ca 1850, coll RM*

Muziek

Marcel Worms speelt door

Voor uitvoerende musici is het een moeilijke tijd. Concertzalen blijven leeg, optredens en tournees worden steeds opnieuw uitgesteld en veel inkomsten blijven uit. Maar stilzitten is geen optie.

Tijdens de eerste coronagolf begon pianist en buurtgenoot Marcel Worms met het geven van livestreamconcerten vanuit zijn muziekstudio in Amsterdam Zuid. Tussen 21 maart en 20 juni vorig jaar verzorgde hij er elke zaterdag twee, iedere week weer met een ander programma. Naast de bekende klassiekers kwamen bijvoorbeeld ook werken van vervolgd joodse componisten uit de periode 1922 tot 1943 aan bod. Bij de beperkingen rondom de tweede coronagolf besloot hij de livestreamings weer op te pakken en sinds begin november is Marcel weer (bijna) elke zaterdag te zien en



foto: Cara Boerwinkel

te beluisteren op zijn YouTube-kanaal. Hij is van plan om dat minstens tot in mei vol te houden, tot we misschien weer live concerten mogen bijwonen.

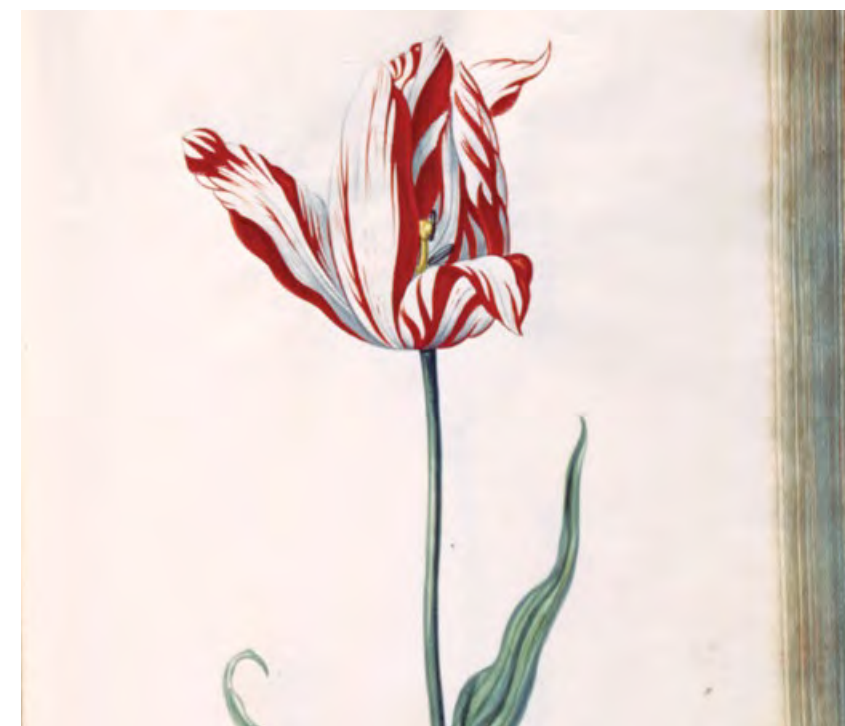
Nieuw Programma

In de livestreamings die nog komen zal werk te horen zijn van o.a. Leós Janáček (Op een overwoekerd pad), de Braziliaanse componist Francisco Mignone (de complete walsen), Chopin, Haydn, Mozart, Piazzolla, Schumann, Skrjabin, Tsjaikovski en Vasks.

Voorafgaand aan elk concert geeft Marcel een gedetailleerde toelichting op het stuk en de tijd waarin het werd gecomponeerd, dat maakt het extra interessant. Alle recitals vanaf vorig jaar zijn overigens nog steeds te bekijken via de links op zijn website www.marcelworms.com. En ook de link naar de volgende livestreamings is daar te vinden. Evenals zijn indrukwekkende lijst met cd's (waaruit regelmatig wordt geput tijdens de radio-uitzendingen van 'Vroege Vogels' op zondagochtend) en die zijn te koop.

De streamings zijn in principe gratis te bekijken, maar een donatie wordt zeer gewaardeerd. De gegevens daarvoor zijn op zijn website te vinden. Wilt u op de mailinglijst van de livestreamings komen, dan is een mail naar mrworms@euronet.nl voldoende en wordt u elke week op de hoogte gehouden van het eerstvolgende programma.

CP



Detail van *Semper Augustus*, ca 1635. RM, Bruikleen Collectie Six

Welling

Café sedert 1901

Café Welling was vroeger een koffiehuis en een echte mannenkroeg waar vooral werkvolk kwam. Dit veranderde met de komst van de stijve katholieke Welling, die de houten stoeltjes al snel verving door 'wulpser' pluche en waarschijnlijk toen al een artistiekere klantenkring beoogde. Zo koos hij de jonge dichter Kouwenaar als onderhuurder.

Met Gerrit Kouwenaar kwamen andere schrijvers naar het café, zoals Remco Campert en Lucebert. En omdat het om de hoek was van het Concertgebouw, kwamen musici en bezoekers ook graag naar Welling. Buurtbewoners behoorden steeds meer tot de vaste gasten. Toen actrice Nelly Frijda er eind jaren zeventig barkeeper was, kwamen er ook veel theatermensen naar Welling.

Huiskamercafé

Café Welling is genoemd naar Hendricus Bernardus Gradus Welling (1902-1978), maar de geschiedenis van het café gaat terug, tot 1901, toen voor het eerst een café of tapperij gevestigd werd in het pand aan de J.W. Brouwersstraat 32 in Amsterdam. De naam wijzigde met de eigenaar van Café de Concertbar naar Café Modern in 1919 en in Café 't Hoekje toen Welling het in 1949 overnam (vanaf 1963 Café Welling).

Niets veranderd

In 1978 werd Bas Lubberhuizen de nieuwe eigenaar. Op enkele kleinheden na, veranderde hij niets aan Wellings interieur. Meubilair en lampenkapjes zouden, zodra echt versleten, stiekem worden vervangen door identieke exemplaren. Het is een huiskamercafé gebleven, een plek waar journalisten en musici komen.



Een café waar geen muziek is, en waar vrouwen prima alleen kunnen vertoeven. Tijdens de lockdown ziet het er binnen warm en vertrouwd uit door het neerzetten van etalagepoppen. Met Kerst is er als vanouds een uitbundige versiering. DB

Ode aan een unieke plek

In 1919 werd de eerste inschrijving in de Kamer van Koophandel gedaan. Ter gelegenheid van honderd jaar Welling en ruim veertig jaar Bas Lubberhuizen als uitbater verscheen in 2019 het jubileumboek 'Café Welling sedert 1901'.

Weinig toeschietelijke obers

In het boek wordt niet alleen de geschiedenis van het café beschreven, maar ook de klanten, veelal goede 'innemers', de vaak weinig toeschietelijke obers, het interieur en de activiteiten komen aan bod. Met Bas Lubberhuizen werden fietstochten en busreizen naar verre oorden ondernomen. Van de klanten is waarschijnlijk het meest ontroerende verslag van Mirjam Rotenstreich, vrouw van Adri (A.F.Th.), die vertelt hoe Tonio als kind over de groezelige tapijten van Welling kroop en dat ze dan dacht: zo bouwt hij een flinke weerstand op tegen bacteriën. Toen hij ouder was kwam hij wel eens een biertje meedrinken als zij er zaten.

Foto's

'Café Welling sedert 1901' is geïllustreerd met meer dan vijfhonderd foto's van het café, de omgeving en de mensen die het café hebben gemaakt en nog steeds maken tot wat het is: een unieke plek die dankzij de inspanningen van Bas Lubberhuizen als een verstild – maar nog springlevend – monument van vervlogen tijden in stand is gehouden. DB

Jan Haasbroek e.a., *Café de Concertbar-Modern-'t Hoekje Welling sedert 1901*. Uitgeverij De Republiek, Amsterdam 2019. Paperback, 240 pagina's. ISBN 9789086050192. Prijs € 25.



Schoolplein wordt Buurttuin

Waar nu aan het Dufayplein het verlaten, vervelozige oude gebouw van de Paulusschool staat, zal in de loop van 2021 het levendige Dufay huis verrijzen.

In de voormalige school zullen dan op de bovenetages van dit Buurt- en Gezondheidscentrum artsen en fysiotherapeuten hun intrek nemen. Daar kan je dan onder meer komen voor beeldende therapie, bewegingstherapie en voor voedings- en dieetadvies. Er komen ook een consultatiebureau en een afdeling kinderpsychiatrie, er is postnatale begeleiding en er wordt een afhaalpunt van een apotheek opgezet.

Het gymnastieklokaal op de begane grond, met zijn grote open deuren naar het plein, wordt een Buurtkamer. En het aanpalende schoolplein met zijn 350-400 m2 kille grijze straattegels zal worden omgetoverd tot een groene plek in stenig Amsterdam.

Buurtinitiatief

Het project om op die plek een buurttuin te realiseren is tot stand gekomen op initiatief van Stadsdorp Vondeldorp. Daarin zijn zo'n 500 bewoners van Oud-Zuid, onder wie veel vrijwilligers, actief. Doel is de samenhang van de buurt te stimuleren en een vitaal, veilig, gelukkig en gezond wonen in de buurt te bevorderen. De tuin moet een tuin voor jong en oud worden. Een ontmoetingspunt. Een oase van rust.

In het najaar van 2020 ontving Vondeldorp een stimulerings- en startsubsidie van 15.000 euro uit het Buurtbudget Oud-Zuid om zo'n

buurttuin te realiseren. Een plek die, zoals een buurtbewoner toen ter aanmoediging schreef: 'alles in zich draagt wat we als stadsbewoners en speciaal bewoners van Amsterdam-Zuid nodig hebben. Een toegankelijke plek waar jong en oud elkaar kunnen treffen en met elkaar werkzaam kunnen zijn. En die tegelijkertijd een substantiële vergroening van het Stadsdeel Zuid oplevert.'

Groene vingers zijn welkom

De buurttuin zal een openbare binnentuin worden met een Buurtkamerterras met gezellige zitjes. Terwijl je daar een glaasje drinkt of een kopje koffie geniet, of zelfs een gezonde lunch tot je neemt, zijn ondertussen vrijwilligers in de tuin bezig in de moestuin, in een vlinder- en insectenvriendelijke tuin, in een pluktuin met kruiden en bloemen. Basisscho-

lieren zouden er les kunnen krijgen in groen en gezonde voeding. Eind dit jaar moet de eerste spade de grond in. Inmiddels is een buurtwerkgroep van start gegaan met de voorbereidende activiteiten voor de buurttuin:

- Met het zoeken van expertise over de mogelijkheden die de ligging van de tuin biedt.
- Hoe het is gesteld met de kwaliteit van de grond?
- Hoe valt de aanleg van de infrastructuur voor een waterpunt te realiseren?
- Er wordt samenwerking gezocht met tuincentra, hoveniers, buurtondernemers en de Zuidermarkt.
- Er worden subsidies gezocht voor de hele inrichting van de tuin, voor de aanschaf van planten en struiken, voor tuinmeubilair, voor wat niet al.
- Wie groene vingers heeft is welkom, evenals iedere expertise op dit terrein!

De Buurttuinwerkgroep Dufay huis
Contactpersoon is Tjeerd Hulsman:
hulsman.advies-interim@hotmail.com



Een fotocollage van hoe het er in de toekomst uit kan zien.

Wennen aan brieven

Ahmad's contactpersoon bij Vluchtelingenwerk stuurt hem naar de budgetcoach. Leuk werk, ik voel me soms net een detective.

Voor de tweede keer heeft Ahmad zijn huur niet betaald. Hij krijgt een brief van de woningbouwcorporatie waarin ze dreigen met de deurwaarder. Hij begrijpt niet wat er staat. Hij is tenslotte nog maar een jaar in Nederland, gevlucht uit Syrië en heeft, jong als hij is, nooit op zichzelf gewoond. Zijn contactpersoon bij Vluchtelingenwerk stuurt hem naar de budgetcoach. Die neemt contact op met de verhuurder en treft een regeling. Maar dat is niet alles. Ze leert hem hoe zelf met geld om te gaan.

Veel vluchtelingen die in Nederland mogen blijven, krijgen een woning en moeten naar school om in te burgeren. Daar komt veel bij kijken. In de eerste plaats heel veel brieven en nog in het Nederlands ook. Maar veel van deze 'statushouders' zijn helemaal niet gewend aan brieven en kunnen ze niet lezen als ze nog nauwelijks Nederlands spreken.

Daar is Vluchtelingenwerk voor. Die begeleidt ze de eerste 2,5 jaar. Daarna moeten ze zelf hun weg in Nederland zien te vinden. Vluchtelingenwerk Nederland werkt in Amsterdam met betaalde consulenten en met vrijwilligers. Zo heb je taalcoaches, huisvestingscoaches en budgetcoaches. Ik ben zo'n budgetcoach. Als ik een cliënt krijg, zoek ik eerst uit wat er aan geld binnen komt

en wat er aan vaste lasten uitgaat. Kloppen de inkomsten wel? Krijgt de cliënt, in het begin vaak uitkeringsgerechtigd, genoeg aan toeslagen van de Belastingdienst? Check op de site van de Belastingdienst. Dan worden de schulden in beeld gebracht. Niet altijd makkelijk, want soms zijn de brieven zoek. Hulpmiddelen voor dit 'onderzoek' zijn de bankapp, waar bijna iedereen over beschikt, en de telefoon. Als ik vermoed dat er een schuld is opgebouwd, omdat er een tijd bijvoorbeeld geen premie is betaald, dan bel ik met de zorgverzekering.

Ik ben een beetje detective! Altijd al willen worden! Terug naar Ahmad, die dacht dat de huur automatisch geïnd zou worden, maar er was iets fout gegaan. Dus de vraag

aan de verhuurder of hij dit kan herstellen. Ondertussen leert Ahmad wat er maandelijks binnen komt en uit gaat en hoeveel hij dan over heeft voor eten, drinken, kleding en overige zaken. En hij leert zelf in de gaten te houden of de huur, premie, energie/gas, mobiele telefoon en water betaald zijn door regelmatig op zijn bankapp te kijken. Lastiger wordt het als iemand binnen de contracttermijn een andere energieleverancier heeft gekregen, omdat hij niet begreep wat de persoon aan de telefoon zei.

Intimidatie energieleverancier Intimidatie vormt daar nog steeds een groot probleem en als je dan de taal niet goed verstaat, ben je al gauw het haasje. Ik heb al menig Syriër of Iraniër uit de klauwen van giftige verkopers van energiecontracten moeten redden. Vluchtelingen zijn ook kwetsbaar voor corruptiezaken. Moeten ze plots veel geld terugbetalen aan de Belastingdienst of gemeente, omdat ze gewerkt zouden hebben, hetgeen niet het geval is. Zijn ze in de armen gelopen van een bedrijf dat identiteitsfraude heeft gepleegd. Gelukkig zijn dat uitzonderlijke gevallen, maar het komt voor.

Leuk werk Werken als budgetcoach met vluchtelingen is leuk. Het verruimt je blik en je leert wat er in de wereld speelt. Werken met mensen uit andere culturen is verrijkend en het oplossen van problemen – vergelijk het met het oplossen van een puzzel – geeft voldoening.

Ook in Amsterdam Zuid wonen vluchtelingen met een status. Als u denkt dat u wat voor ze kunt betekenen, kunt u zich melden bij Vluchtelingenwerk Nederland.

Florrie de Pater



Foto: Vluchtelingenwerk Nederland. De mensen op de foto hebben geen connectie met de genoemde persoon in het artikel.

Wat moet ie kosten?

Wat kost nu eigenlijk een biologische tomaat?

Hoe gaat de wereld de grote vraagstukken als de klimaatcrisis, de armoede en de ongelijkheid aanpakken? Ogenscheinlijk een vraag die de reikwijdte van de wijkkrant ver te boven gaat. Maar we zijn ook zelf de wereld, dus wij moeten ons ook afvragen: "wat gaan wij er aan doen?"

Maatschappelijk berekend Buurtinitiatieven kunnen bij het beantwoorden van deze vraag mogelijk behulpzaam zijn.

Net buiten het Museumkwartier, over de Brandweerbrug, in de 1e Jacob van Campenstraat 10-12 zit de biologische supermarkt 'De Aanzet'. Ze vieren dit jaar hun 40-jarig bestaan. Sinds eind november worden daar de agf (aardappelen, groente en fruit) artikelen en brood verkocht inclusief de verborgen maatschappelijke kosten. Dat zijn de sociale- en milieukosten die u tot nu toe nergens in rekening werden gebracht. Maar nu wel dus. 'De Aanzet' is als eerste buurtsuper in Nederland begonnen met het berekenen van een meerprijs voor land- en watergebruik, belasting van het klimaat en is tegen onderbetaling. Een goed voorbeeld van een maatschappelijke buurtonderneming. Er is daarnaast een systeem ontwikkeld om de meerkosten terug

te laten vloeien in de keten om er mee te kunnen investeren in een nog duurzamere productie.

Een eerlijke prijs U zult misschien, net als ik, denken dat daardoor de kosten wel de pan uit zullen swingen. Ik sprak hierover met een buurtbewoner die ook wel eens wilde weten hoe het precies zat. Zij had een prijsvergelijking gemaakt en wat bleek? Op 3 januari was een kilo biologische trostomaten bij Appie en Ekoplaza zelfs 1 cent duurder dan hetzelfde product (inclusief de 22 cent maatschappelijke kosten) bij 'De Aanzet'.

Als u dus de mondiale problemen dicht bij huis wilt aanpakken en uw ecologische- en sociale voetafdruk terug wilt brengen richting nul dan is een bezoek aan deze eerste 'true price' buurtsuper zeker een aanrader. JM



TROSTOMATEN	
	Spanje
'Normale' prijs	€ 3,75
Onderbetaling	€ 0,02
Klimaatbelasting	€ 0,16
Landgebruik	€ 0,02
Watergebruik	€ 0,02
Eerlijke prijs True price	€3,97 /kg

<https://time.com/5930093/amsterdam-doughnut-economics/>



Huis van de Wijkkrant Lydia

Tuinploeg Lydia
De binnentuin van Lydia ligt op het voorjaar te wachten. We moeten nu al nadenken welke plantjes we in de kweekbak willen gaan opkweken. Tuinieren is vooruitzien. Als uw groene vingers jeuken kom dan bij de tuinploeg en denk met ons mee. De tuin is aangelegd voor en door buurtbewoners. Meld u aan bij onze nieuwe buurtwerker José Helmer j.helmer@combiwel.nl

Burger-participatie

Stap omhoog op de Participatieladder?

In deze wijkkrant is regelmatig bericht over het thema burgerparticipatie. Het toeval wil dat in het Museumkwartier e.o. de afgelopen jaren meerdere voorbeelden zijn gepasseerd, die de vinger op de wond leggen van gebrekkige bewonersparticipatie in Amsterdam.

Het gaat om:

- het gedoe met de Kansenskaart Museumplein (rare toepassing van het begrip co-creatie);
- de half geslaagde poging tot onorthodoxe participatie bij het nieuwe Bestemmingsplan (dat kan overigens nog steeds, leest u in het artikel van Jan Schrijver);
- de mislukte Participatiepilot in de Johannes Vermeerbuurt en Duivelseiland;
- het vierde voorbeeld, de gezamenlijke opstelling van een plan voor Huize Lydia, geeft als contrast aan hoe het wel moet.

Constructief kritisch

Jan Schrijver, voorzitter van de Vereniging Buurtbelang Museumplein (VBM) heeft deze ervaringen geboekstaafd in een constructief kritisch artikel, waarin hij de weg wijst naar een door B&W in het coalitieakkoord gesuggereerde echte stap op de participatieladder. Nu nog de uitvoeringspraktijk verbeteren! Dit stuk is nu ook te lezen op www.museumpleinbuurten.nl/. Daar vindt u nog veel meer nuttige informatie. JM



Bestemmingsplan

Bestemmingsplan Museumkwartier en Valeriusbuurt

Het opstellen van een ontwerp-bestemmingsplan is weer verder naar voren geschoven hoorden we in december. Als een tegemoetkoming na de vele protesten zal het stadsdeelbestuur eind maart toch een zogeheten Voorbereidingsbesluit inlassen.

Voorbereidingsbesluit

Een dergelijk besluit dient ervoor om de bestaande situatie te bevriezen. Nog even snel een aanvraag indienen onder de oude en meer coulante voorwaarden wordt daarmee voorkomen. Zo'n Voorbereidingsbesluit was aanvankelijk niet de bedoeling, omdat het stadsdeel claims (planschade) vreesde van bouwers. De nieuwe planning voorkomt dit schadelijke gevolg. In de periode van tervisielegging, die na het publiceren van een ontwerp volgt, kunnen bewoners hun zienswijzen indienen.

Participatie nieuwe stijl

De projectleider als vraagbaak. In het najaarsnummer van de wijkkrant stond een vrij uitgebreid artikel over de vernieuwende vorm van burgerparticipatie voor dit bestem-

mingsplan. Daarbij werd ook gemeld dat het stadsdeel aanvankelijk van mening was dat de participatie al was afgedaan met de inspraak in de kelder van het Concertgebouw (29 oktober 2019 en 23 januari 2020), toen we onze mening mochten geven over de uitgangspunten van het plan.

Scherpe kantjes

Vreemd, omdat de formele inspraak met zienswijzen en bezwaarschriften nog wel moet komen. De briefwisseling met de Vereniging Buurtbelang Museumplein (VBM) en de Initiatiefgroep Oud-Zuid die hierover volgde heeft ertoe geleid dat het stadsdeel alsnog een bijeenkomst voor alle belanghebbenden zal organiseren in de periode van de tervisielegging van het concept-bestemmingsplan. Daar kunnen misschien nog wat scherpe kantjes worden bijgevoegd.

Een vogelhuis

Voor ons keukenraam staat een vogelhuis

Het heeft een romantisch rieten dakje met een rieten schoorsteen. Je zou er zo gaan wonen. Het is het dierbaarste kerstcadeau van onze kinderen ooit, nu ze zelf niet kunnen komen. Het is Kerst 2020. Het lijkt of lichtjes de eenzaamheid moeten verdrijven, die tijdens de lockdown op de loer ligt.

Zolder

Aan de overkant heeft de buurman wel drie kerstbomen met lichtjes buiten en binnen opgetuigd. Henk van hiernaast zit vredig tussen zijn uitstalling van rendieren en kerstboompjes op zijn tv te kijken naar twee nijlpaarden die elkaar afslachten. Wij hebben er dit jaar niet zo'n zin in. De kerstversiering blijft op zolder.

Voer

Het vogelhuis maakt veel goed. Achterin de keukenkast vinden we nog vogelvoer van voorbije jaren. Vol verwachting, alsof de kerstman

nog bestaat, kijken we naar buiten.

Er komt geen hond, kip of vogel langs. Het vogelhuis staat er verloren bij. Het voer is over de houdbaarheidsdatum, maar wat dan nog.... Dat onze kinderen dat altijd even checken is tot daaraan toe, maar de vogels?

Mezen en mussen

We zijn zo goed niet of we gaan een drie gangen kerstmenu halen bij de dierenwinkel. Het duurde even, maar nu is het afhaalmenu in de wijde omgeving populair. Het is een af en aan vliegen van mezen en mussen. De mussen vormen een huishouden daar buiten het

raam. De koolmezen dineren per paar. Een pikorde ontbreekt ook hier niet. De mezen halen de zaden uit de vetbollen, terwijl de mussen de restjes van de grond pikken.

Specht

Het is een vredig tafereel totdat de bonte specht een graantje mee komt pikken. Ze vliegen in paniek met zijn allen in lockdown, maar niet voor lang. En zo hebben wij tweeën achter het raam wel dertig gasten. Het is toch kerst geworden. En ook dit jaar wordt het weer mei en leggen alle vogels gelukkig weer een ei. RvK



Projectleider als vraagbaak

De bewoners hadden ook gevraagd om deskundig advies te krijgen ten einde goed beslagen ten ijs te komen voor het eventueel indienen van zienswijzen. Het is immers niet erg makkelijk om de goede formulering te vinden als je bijvoorbeeld vindt dat in jouw straat meer horeca niet gewenst is. Burgers staan natuurlijk in kennis veel punten achter op de gemeentelijke organisatie en dat speelveld zou wat meer gelijk getrokken moeten worden. Dit verzoek is door het stadsdeel afgewezen. We zullen in de voorbereiding voor de zienswijzen dan maar de projectleider als vraagbaak gebruiken. De VBM stelt voor om bewoners straks een beetje te ondersteunen. U hoort hier meer over als het (eindelijk) zo ver is. Jan Schrijver



De blauwe schicht

Rustig roei ik langs de versteende oevers van het Noorder Amstelkanaal. Af en toe piept de zon tussen de wolken door. Het is fris, maar beweging maakt warm. Plots zie ik een blauwe schicht voorbij schieten.

Niet voor niks wordt de ijsvogel ook wel eens zo genoemd. Je ziet ineens iets fel blauws over het water schieten, ondefinieerbaar, want het is meteen weer weg. En als je dan ook nog een heel hoog en ijl gepiep hoort, dan weet je het zeker. Het is een ijsvogel!

Eerste broedgeval

Tot de jaren vijftig kwam dit prachtige diertje alleen in het oosten van het land voor. Pas in 1953 werd het eerste broedgeval in Amsterdam waargenomen. Daar werd toen nog heel geheimzinnig over gedaan. Vooral voorzichtig doen zodat hij niet schrikt en Amsterdam weer verlaat. Het aantal ijsvogels in Amsterdam neemt toe, maar wel met ups en downs. In 2019 telde de stad 37 broedparen; 2017 was een topjaar met 71 broedparen.

Klimaatverandering gunstig

De waterkwaliteit is verbeterd en klimaatverandering is voor hen gunstig. Ze kunnen absoluut niet tegen strenge winters. Na de strenge winter van 1997 was de ijsvogel zelfs uit de stad verdwenen. Dus zo'n winter als deze, voor ons slappe hap, helpt de ijsvogelfamilies zich uit te breiden. En dat doen ze snel met tot wel drie legsels per jaar. Maar als het plots in februari weer flink gaat vriezen, dan knalt de populatie weer omlaag.

Ijsvogelwandjes

Vrijwilligers van ijsvogelwerkgroepen



foto Jan Jongejans

helpen ook een handje. Er worden her en der ijsvogelwandjes aangelegd, aarden verticale wallen, waarin diepe gaten worden geboord, zodat de reiger niet met z'n snavel bij de achterkant, het nestgedeelte, kan komen. Ook zijn gaten in het wortelgedeelte van omgevallen bomen geliefd. Gaten daarin boren geeft de vogel ook een zetje om te gaan nestelen. En om vooral de aanvliegroute vrij houden.

Een kleine en blauwe pijl

Veel van mijn roeigenoten hebben nog nooit een ijsvogel gezien.

Misschien u ook niet. Wilt u er een zien, blijf dan eens kijken vanaf een brug of oever en let op, vooral als u die hoge en ijle, maar wel harde piep hoort. Ziet u dan een kleine en blauwe pijl voorbij schieten, dat weet u wat het is: de blauwe schicht. Dat kunt u dan melden op www.waarneming.nl. Daarmee draagt u bij aan de kennis over ijsvogels in Amsterdam. FdP



GROENEBUURTEN

J.M. Coenenstraat 4
1071 WG Amsterdam
www.groenebuurten.nl
info@groenebuurten.nl
020 662 8237

TEGELS IN UW TUIN (DEELS) BEU?

Zou u graag wat minder tegels in uw tuin hebben, maar twijfelt u omdat u denkt dat een groene tuin meer onderhoud kost? Ziet u op tegen het verwijderen en afvoeren van de tegels? Of heeft u geen idee hoe u een mooie groene tuin ontwerpt? Geen probleem, komend voorjaar gaat GroeneBuurten tuinbezitters hierbij helpen.

Ook uw tuin kan een make-over in uw eigen stijl krijgen. Want een groene tuin is niet alleen mooi, maar heeft ook allerlei voordelen voor uzelf én uw omgeving. Het helpt het om het grondwaterpeil op niveau te houden, zodat de fundering van uw pand niet wegtrot. Het is koeler in de hete zomer. Bovendien voorkomt het wateroverlast bij hevige buien.

GRATIS HULP, BEGELEIDING EN ADVIES OP MAAT

Als u deelneemt, krijgt u gratis begeleiding, hulp en advies op maat bij het verwijderen van de tegels uit uw tuin. Zelfs voor nieuwe beplanting kan worden gezorgd. Concreet betekent dit:

- Begeleiding en advies op maat bij uw nieuwe tuinontwerp, inclusief onderhoudsvriendelijk groen. U bepaalt hoe uw tuin eruit gaat zien.
- Vrijwilligers helpen met het verwijderen van de tegels wanneer u dat zelf fysiek niet kunt. Ook kunnen ze helpen bij het planten van de nieuwe vegetatie.
- Tegels worden afgevoerd.
- Beplanting voor de onttegelde stukken (vast assortiment inheemse en insectvriendelijke vaste planten en heesters).
- Workshops tuinieren voor beginners op locatie (afhankelijk van de dan geldende coronamaatregelen).
- Aanvullende informatie en advies over regenbestendige maatregelen, of een vogel- of insectvriendelijke tuin.

ACTIVITEITEN AGENDA

GroeneBuurten organiseert het hele jaar natuuractiviteiten voor bewoners. Half februari starten bijvoorbeeld de werkochtenden Koeienweide Vondelpark met het knotten van de wilgen. En vanaf maart kunnen vrijwilligers om de week helpen in de Vondelpark Slurf bij de hooftingang Stadhouderskade.

Meehelpen? Precieze data staan vermeld in de Agenda op WWW.GROENEBUURTEN.NL

WAT ZIJN DE VOORWAARDEN?

- Uw tuin ligt in Oud Zuid
- Een groot deel van de tuin is betegeld, en u wilt die (deels) verwijderen.
- U blijft zelf actief betrokken bij het proces. Vanzelfsprekend ondersteunen we waar nodig, zowel bij het denkwerk als bij het fysieke werk.

BUREN MET BETEGELDE TUINEN?

We selecteren bij voorkeur tuinen die bij elkaar in de buurt liggen, liefst binnen een woonblok of een aantal omliggende straten. Heeft u buren waarvan de tuin ook betegeld is? Vraag hen dan of ze zich ook aanmelden.

INFORMATIE OF AANMELDEN

Wilt u graag eerst meer informatie, neem dan contact op via info@groenebuurten.nl of **06-831 70 897**. Direct aanmelden kan natuurlijk ook, onder vermelding van naam, adres, telefoonnummer en een schatting van de m² tegels in de tuin.



Heeft u groene handen?

En zou u die willen inzetten om ook tuinen van anderen groener te maken? Dat komt goed uit, want GroeneBuurten zoekt vrijwilligers zoals u.

Zo kunnen we dit voorjaar buurtbewoners helpen met het onttregelen en vergroenen van hun binnentuinen. Ook willen we hen adviseren over tuinieren. Neem contact op als u het leuk lijkt om mee te helpen, of als eerst meer wilt weten: Luella van Turnhout via luella@groenebuurten.nl of 06-83 17 08 97.



De Februaristaking

Op donderdag 25 februari herdenken we de Februaristaking van 1941, de enige brede burgerlijke protestactie in bezet Europa tegen de anti-Joodse maatregelen van de nazi's. Deze historische verzetsdaad vond 80 jaar geleden plaats. Jaarlijks wordt tijdens de herdenking stilgestaan bij deze daad van medemenselijkheid van tienduizenden burgers, die in Amsterdam het werk neerlegden en opkwamen voor hun Joodse stadgenoten. Tijdens de bezetting vormde de staking voor velen een bron van inspiratie. Nog altijd geeft de Februaristaking van 1941 een signaal naar deze tijd, waarin opkomen voor

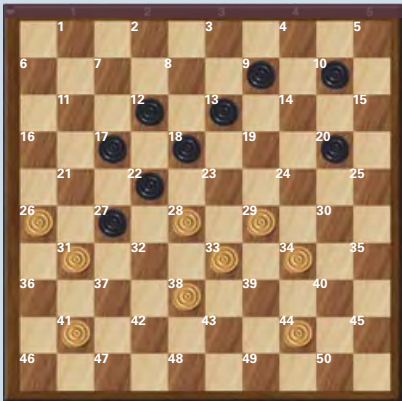
een ander en waakzaamheid voor antisemitisme en racisme geboden is. Normaliter roept het Comité Herdenking Februaristaking 1941 u op naar de herdenking te komen en mee te doen aan het defilé langs het monument 'de Dokwerker' op het Jonas Daniël Meijerplein. Dat kan dit jaar niet. Dit lustrumjaar zal de Februaristaking op een andere manier herdacht worden. Aangepast aan de coronamaatregelen vindt de herdenking plaats met een beperkt gezelschap, zonder publiek en zonder defilé. U kunt deze bijeenkomst volgen op televisie. De NOS zal de herdenking vanaf 16.30 uur uitzenden.



Dammen

De Turkse slag

De Turkse slag is een spelregel in het damspel vergelijkbaar met de spelregel van het en-passant slaan in het schaakspel. Het is een regel, over hoe je moet slaan, die eigenlijk iedereen zou moeten kennen, maar waar niet ieder mee vertrouwd is. Om de diagramstand te kunnen begrijpen moet u echter wel met deze regel bekend zijn! Deze stand is een geschenk aan de mensheid van Arthur Poirier (1901-1966) Hans Jansen



Wit aan zet



Sneeuwpret in Zuid! Begin februari werd de stad ineens een speelterrein zonder wanklanken. Foto: Remke Keizer

Schaken

De witte toren op b1 staat ongedekt. Hoe profiteerde zwart? Arno Bezemer



Zwart is aan zet

Oplossingen

oplossing DAMMEN:
Wit wint door: 1. 26-21 17x46 2. 28x19 46x14 3. 29-23 en nu moet zwart zich aan de regel van de Turkse slag houden 3. 14x29. De dam op 14 slaat eerst en neemt pas daarna de geslagen schijven van het bord. Hij mag daarbij niet tweemaal over dezelfde schijf. 4. 33x31 De schijf op 31 is de enige winnaar en overlevende van deze korte maar bloedige strijd. U kunt ook op de computer dit spel spelen: [https://www.dezslaren.nl/coups/coup-turc-\(turkse-slag\)/](https://www.dezslaren.nl/coups/coup-turc-(turkse-slag)/)

Oplossing SCHAKEN:
Zwart slaat beide lopers met schaak en wint daarna de ongedekte toren: 1..Txg2+ 2.Kxg2 Txg3+ 3.Kxg3 Dg6+ en de volgende zet gaat de witte toren er af. Daarom gaf wit het op.
Wesley So – Maxime Vachier-Lagrave, 29.12.2020

Bridge

Bridgeprobleem voor gevorderden

Het virus waart nog steeds rond en dus speel ik veel online op onder meer BBO. Tijdens een 4-tallenwedstrijd (overslagen zijn niet belangrijk) werd ik leider in 3Sa. Noord startte ♠V die ik nam. Uiteraard begon ik te werken aan de ♦-kleur (ik heb 9 slagen nodig) en speelde ♦3 voor waarop bij Noord ♦V werd gespeeld. Als u leider was geweest, hoe zou u dan verder gegaan zijn? Guido Bakker

leider	diagram start ♠V	dummy
♠ AH4		♠ 53
♥ AV5		♥ 32
♦ 83		♦ AHB764
♣ AT9		♣ B95

Oplossing BRIDGE:
U speelt 3Sa met ♠V-start van Noord die u neemt. Als u vervolgens ♦3 speelt, verschijnt bij Noord ♦V. Als u nu deze slag wint in de dummy, gaat u down; als Noord ♦V-sec heeft (en Zuid dus een 4-kaart ♦ heeft), dan maakt u maar drie ♦-slagen en komt u niet op 9 slagen uit. Als u ♦V duikt en Zuid deze kleur één keer bekent, maakt u in ieder geval in totaal 5 ♦-slagen, 2 ♠-slagen, 1 ♥- en 1 ♣-slag.

Denkend aan Oud-Zuid

ALLEMAAL

Een beetje naar links graag! Met de verkiezingen in maart in het zicht lees je overal commentaren van deskundigen. De meeste parlementaire deskundigen schrijven vanuit hun gevoel. Een meer onderbouwde en interessante analyse las ik in de Volkskrant van 9 Januari. Het bureau I & O Research heeft de achterban van alle partijen een reeks politieke stellingen voorgelegd en uit de antwoorden op die stellingen – AOW leeftijd, sociale voorzieningen, lidmaatschap EU, integratie en vluchtelingenbeleid – bleek dat mensen daar de afgelopen tien jaar anders over zijn gaan denken.

Te ver gegaan

Voor de politiek van de terug-tredende overheid en het zoveel mogelijk zaken overlaten aan de markt stuit op veel kritiek. Had men tien jaar terug nog het idee dat het allemaal wel wat minder kon met sociale voorzieningen, thans vindt een groeiende groep dat 'de politiek' toch te ver is gegaan. Het interessante van de analyse van I&O Research is dat die gewijzigde mening zich niet vertaalt in een andere partijkeuze.

Principes in beweging

Men blijft de partij van zijn of haar keuze steunen, maar vindt dat die zijn koers moet verleggen. Leuk is ook dat politieke partijen kennelijk instinctief weten wat er onder de bevolking leeft en daar al op inspelen. Die houding is vrij nieuw. Vanaf de jaren zestig tot aan begin jaren tachtig bezetten de drie grote politieke stromingen – liberalen, sociaaldemocraten en christendemocraten – ruim driekwart van het aantal zetels. Een keuze van de partij en van de kiezer naar links of naar rechts was dan ook een ideologische c.q. principiële keuze. Men 'bekeerde' zich van socialist naar liberaal of andersom, of men koos als overtuigd gelovige toch voor een liberale of een socialistische partij en ook hier gold, of andersom. Ook de voorlieden van deze drie stromingen waren, ondanks de vele

onontkoombare compromissen, principieel in hun uitgangspunten. Dit alles veranderde vanaf de jaren negentig. Nadat de ruime driekwart meerderheid wegwijnde kon men nog een aantal jaren rekenen op een krappe meerderheid van 50/51 %, maar ook dat lijkt te verdwijnen.

Kiezersmarkt-onderzoek

De markt die men zo juichend vanaf het No Nonsense kabinet van Lubbers met economische argumenten heeft binnengehaald werkt nu ook door in het psychologisch, moreel en levensbeschouwelijk handelen van zowel partij als kiezer. Zoals een schoenenfabrikant door een PR-bureau laat onderzoeken wat er leeft in de markt (lage of hoge hakken, brede of smalle zool, kleurig of juist niet), zo onderzoeken partijen wat er leeft in de kiezersmarkt en de uitslagen van dit onderzoek bepalen voor een groot deel het karakter van de campagne. De ideologische, principiële verschillen worden marginaal en ook de kiezer ervaart dat. Het gevolg is dat de meeste kiezers zich gaan gedragen als calculerende consumenten aan wie alleen nog maar wordt gevraagd naar welke kant een toekomstige kabinet een beetje moet bijsturen.

Is dit een positieve ontwikkeling? Het is maar hoe je het bekijkt. Politieke partijen stoppen een thermometer in

de samenleving en volgen de cijfers. Super democratisch zou je zeggen. U vraagt, wij draaien. Of zou de politiek en ook de stemgerechtigde meer en op zijn minst ook moeten kiezen voor een op principes gebaseerde levensbeschouwing? Ik ben er nog niet uit maar wellicht de lezers van ons wijkblad wel. Ik ben benieuwd.
Hans Beerends
hansbeerends@planet.nl



Annonces

Ellekes Keuken bezorgt nu ook thuis in Zuid!

Elke week kunt u kiezen uit een nieuw menu met 4 verse soepen en 2 (wisselende) maaltijden. U kunt ook bestellen uit het assortiment dat wij wekelijks op de Zuidmarkt aanbieden. Alles voor dinsdagavond besteld wordt vrijdagmiddag bij u thuisbezorgd. Hoe fijn is dat! Dan hoeft u de deur niet meer uit. Stuur ons een email en leg het eerste contact. U krijgt dan ons menu. Stuur uw bestelling via de mail, dan houden we u op de hoogte van onze menukeuze voor de daarop volgende levering. Tot Ziens!

info@ellekeskeuken.nl | www.ellekeskeuken.nl | 06-19856841



Taxussen voor Huize Lydia

Huize Lydia is ontworpen door de architect Jan Boterenbrood en in Amsterdamse Schoolstijl gebouwd tussen 1924 en 1927. De geschiedenis van het pand, rijksmonument, is in vorige wijkkranten al uitvoerig aan bod gekomen. Deze keer gaat Toen & Nu over de beplanting buiten het gebouw. De zogenoemde Ierse Taxussen voor Huize Lydia zijn ongeveer 100 jaar oud, waarschijnlijk zijn ze geplant bij het gereedkomen van het gebouw.

Ierse Taxus

De oorsprong van deze Taxus baccata 'Fastigiata' is Ierland rond 1780. Een zuilvormig groeiende taxus die smal begint, met donkergroene naalden spiraalsgewijs. De 'Toen' foto toont tussen twee monumentale, inmiddels verdwenen, iepen al duidelijk de twee taxussen. Deze foto zal ongeveer vijf jaar na planten (1930) zijn genomen. De tuin is altijd openbaar toegankelijk geweest. Het onderhoud lag bij de gemeente Amsterdam, in Zuid droeg een aannemer zorg voor de plantsoenen.

Pareltjes

Het groenonderhoud was altijd van hoog niveau. Helaas is daar de laatste jaren behoorlijk de klad in gekomen. De eigen ambtenaren van Amsterdam hadden destijds parken en bijzondere objecten zoals de tuin van Lydia in onderhoud, of als Harmoniehof en Binnentuin Veronese (Apollonbuurt). Het betroffen veelal tuinen van de afdeling Grondzaken (vastgoed) o.a. scholen met tuinen in Amsterdam en in Zuid in het bijzonder. De zogeheten pareltjes voor de Afdeling Beplantingen van de gemeente.

Sicherheids Dienst

Er is een foto uit 1945 met daarop de taxussen. Het bewijs dat ze niet zijn gekapt in de hongerwinter toen er geen brandstof was. Ook wel gevaarlijk om bomen te kappen in het plantsoentje voor Lydia waarin tijdens de oorlog de Sicherheits Dienst (SD) gevestigd was.

Verplaatsing

De Ierse taxus is eerst smal, bij het ouder worden zakken de buitenste takken uit, maar de top blijft omhoog gericht. De taxussen kunnen dan zeer breed worden.

Dit heeft er toe geleid dat deze twee taxussen voor Lydia in 2002 uit elkaar zijn gezet tijdens de herprofilering van het Roelof Hartplein. Ze waren zo dicht tegen elkaar gegroeid dat je ze niet met twee personen naast elkaar kon passeren. Er was een kapverzoek door de toenmalige gebruiker van Huize Lydia.

Redding

Gelukkig is dat verzoek afgewezen, en zijn de twee Ierse taxussen na een jaar voorbereiding wel door Pius Floris boomverzorging ruim twee meter uit elkaar geschoven. Verder kon niet i.v.m. de vele kabels en leidingen die naast de coniferen liggen. Rond de nieuw gevormde wortels is bomenzand met mineralen ingebracht. In het contract was ook watergeven opgenomen. Maar als gevolg van werkzaamheden aan de straat was dat vaak onmogelijk. Hierdoor dreigden ze alsnog te verdrogen. Gelukkig kon met behulp van de brandkraan uit Huize Lydia erger worden voor-komen. In 2015 zijn ze nog bemest en, zie ook de 'Nu' foto, -ze staan er nog steeds goed bij.

Met dank aan de inmiddels gepensioneerde Peter van der Fluit, boomadviseur Amsterdam Zuid en secretaris van de Bomencommissie. DB

BEELDEND KUNSTENAAR (V)

begeleidt individueel in schilderen/tekenen - beginners en gevorderden, kleine groep, ook postacademische begeleiding en werkbespreking. info: 020-6795427/06-18262248

SHIRLEY HESSELS - ZIEKENVERZORGSTER

Gediplomeerd ziekenverzorgster helpt u graag indien u zorg nodig heeft! Info: 06-22761110 of: www.maatwerkzorg.nl

VOETVERZORGING

Pedicure behandeling en/of Voet-reflexmassage. Eerst even bellen: 06-10520434 Wilma A. Bruinsma / Diabetici aantekening

Alles geregeld voor nu en later!

Nabestaandenzorg en Advies Amsterdam biedt een volledig pakket aan diensten voor mensen die er bewust voor kiezen om bij leven hun zaken zorgvuldig te regelen. Wij adviseren u bij het opstellen en vastleggen van uw wensen in zowel een levenstestament als een testament. Desgewenst kunnen wij optreden als uw gevolmachtigde en uw belangen behartigen op het moment dat u dit zelf (tijdelijk) niet meer kunt. Wilt u een vrijblijvend en kosteloos advies? Neem dan nu contact op.



Nabestaandenzorg en Advies Amsterdam
Tel 020-7500456 | E-mail: info@snbza.nl





TOEN EN NU

